

Олішевський Олександр Володимирович,
кандидат юридичних наук
(Харківський національний університет внутрішніх справ)

УДК 343.97

ДЖЕРЕЛА ПРАВОСЛАВНОЇ РЕЛІГІЇ ЯК ОСНОВА ВИДІЛЕННЯ СУСПІЛЬНО-НЕБЕЗПЕЧНИХ ДІЯНЬ

Проаналізовано Священні Писання і Передання в якості визначальних при виділенні суспільно-небезпечних діянь. На основі шести заповідей, що стосуються відносин людей між собою, інших положень Біблії та вчення святих розглянуто походження злочину.

Ключові слова: джерела православної релігії, Десять Заповідей, суспільно-небезпечне діяння.

Повернення до втрачених знань та досвіду Православної Церкви представляється одним із головних напрямів становлення народу України. Розуміння історії, витоків власного світогляду є необхідною умовою процвітання нації. І навпаки, шаблонне копіювання чужого – пряма дорога до втрати себе. У зв'язку з цим, актуальним постає аналіз джерел Православ'я на предмет походження злочину.

До даної теми частково торкалися такі кримінологи як Г. Л. Касторський та О. В. Касторська, проте окремого ґрунтовного дослідження цього питання не проводилося. Тому метою даної статті є спроба проаналізувати джерела православної релігії як основу виділення суспільно-небезпечних діянь.

Основу досліджуваної віри складають Священні Писання і Передання. Перше – це Біблія, яка складається зі Старого та Нового Завіту. Старий Завіт містить книги написані до Різдва Христового (з XIII ст. до н. е. – IV ст. до н. е.), а Новий – незабаром по смерті й воскресінні Ісуса Христа. Священне Передан-

Олішевський О. В., 2014

ня представляє собою життя і досвід всієї Церкви в усній та письмовій формах. Останнє гармонійно доповнює перше.

Показати виділення суспільно-небезпечних діянь із джерел Православ'я можна наступним чином: взявши за основу десять заповідей, доповнити їх іншими положеннями з Біблії та вченням святих.

Десять заповідей, які дав Бог на Синайській горі містяться в другій книзі Старого Завіту – Вихід (Глава 20:12-17):

1. Я є Господь, Бог твій, нехай не буде в тебе інших богів, крім Мене.

2. Не сотвори собі ідола, і ніякої подоби до того, що на небі вгорі, і що на землі внизу, і що у водах під землею: не поклоняйся їм і не служи їм.

3. Не називай імені Господа Бога твого даремно.

4. Пам'ятай день суботній, щоб святити його: шість днів працєю і роби в них всі діла твої. А день сьомий – субота Господу Богу твоєму.

5. Шануй батька свого та матір свою, щоб добре тобі було та щоб довголітнім був ти на землі.

6. Не вбивай.

7. Не чини перелюбу.

8. Не кради.

9. Не свідчи неправдиво на свого ближнього.

10. Не бажай дружини ближнього твого, не жадай дому ближнього твого, ні поля його, ні раба його, ні рабині його, ні вола його, ні осла його, ні всякого скоту його, ні всього, що є у ближнього твого [1, с. 73].

Вказані заповіді дані на двох скрижалях (кам'яних дошках), з яких перші чотири стосуються відносин людини з Богом, а наступні шість – стосунків людей між собою. Враховуючи світський характер дослідження, розглянемо ті заповіді, що стосуються земного.

П'ята заповідь «Шануй батька свого та матір свою, щоб добре тобі було та щоб довголітнім був ти на землі» закликає шанобливо ставитися до батьків, не ображати їх ні словом, ні вчинком, коритися їм у всьому, крім порад, направлених проти заповідей Божих, допомагати, піклуватися про них і тому подібне. Дана заповідь охоплює не лише гріхи дітей проти батьків, але й зло по відношенні до родичів, батьків проти дітей, вихованців і вихователів, в дружньому союзі, підлеглих відносно начальників і навпаки та інше [2, с. 151-238]. В Старому Завіті

сказано: Слухай, сину мій, повчання батька твого і не відкидай заповіту матері твоєї (Притч. 1:8). Нерозумний нехтує наставляння батька свого; а хто прислуховується до викривань, той розсудливий (Притч. 15:5). Хто злословить батька свого і свою матір, того світильник згасне серед глибокої темряви (Притч. 20:20). Проклятий той, хто злословить батька свого або матір свою! І весь народ скаже: амінь (Втор. 27:16). Крім цього, в цій частині Біблії містяться ще й суворі санкції за порушення вказаного, а саме: Хто вдарить батька свого, або свою матір, того слід віддати на смерть (Исх. 21:15). Хто злословить батька свого, або свою матір, того слід віддати на смерть (Исх. 21:17). Однак, зауважимо, що описані тілесні санкції в Старому Завіті втратили свою силу з Новим, оскільки в останньому найголовніше зводиться до любові. Разом з тим, в християнському розумінні зберігаються духовні закономірності, що визначені в першій частині Біблії (за гріх, визначений в Старому Завіті наступить духовна відповідальність на Страшному Суді).

Подібне зазначено і в Новому Завіті: Діти, покоряйтеся своїм батькам у Господі, бо цього вимагає справедливість. Шануй батька свого та матір, – це перша заповідь з обітницею: щоб добре тобі було та щоб довголітнім був ти на землі (Еф. 6:1-3). Діти, будьте слухняні батькам вашим у всьому, бо це благоугодно Господу (Кол. 3:20) і тому подібне.

Вказані постанови знайшли своє часткове продовження в ст. 165 «Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків» КК України [3]. Це єдина спеціальна норма, в якій встановлена відповідальність за порушення саме п'ятої заповіді.

Пряме відношення до цієї заповіді мають гріхи батьків проти дітей. Господом покладено обов'язок на батьків виховувати своїх дітей. В крайніх випадках Священне Писання зобов'язує: Не залишай юнака без покарання: якщо покараєш його різкою, він не помре; ти покараєш його різкою і спасеш душу його від пекла (Притч. 23:13-14). Проте, також в Новому завіті зазначено: І ви, батьки, не дратуйте дітей ваших, а виховуйте їх у вченні і наставлянні Господньому (Еф. 6:4). Батьки, не дратуйте дітей ваших, щоб вони не падали духом (Кол. 3:21).

Відповідальність батьків передбачена статтями 164 «Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей», 166 «Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування», 167 «Зловживання

опікунськими правами» та частинами другими статей 304 «Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність» та 323 «Спонування неповнолітніх до застосування допінгу» КК України.

Шоста заповідь: «Не вбивай» здається простою і не потребує ніяких пояснень, однак це не зовсім так. Новий Завіт вносить зміни, де заборони вчиняти суспільно-небезпечні діяння стали більш суворими: Ви чули, що сказано древнім: не вбивай, а хто вб'є, підлягає суду. А Я кажу вам, що всякий, хто гнівається на брата свого даремно, підлягає суду; ... а хто скаже безумний, підлягає гесні вогненній (Матфея 5:21-22). Ви чули, що було сказано: око за око і зуб за зуб. А Я кажу вам не противитися злу. Але якщо тебе хто вдарить у праву щоку твою, підстав йому і другу (Матфея 5:38-39). ... вбивць ...участь в озері, яке горить вогнем і сіркою (Откр. 21:8). Заборона вбивства міститься і в багатьох інших місцях. За таке діяння людина, відповідно до новозавітних постанов, Царства Божого не успадкує, якщо не принесе належного покаяння, а відповідно до земної санкції, що міститься в п. 66 Апостольських правил: Якщо хтось із кліру під час сварки когось ударить, і одним ударом уб'є, то буде видалений за дерзновіння своє. Якщо ж мирянин це створить, то буде відлучений [4, с. 133].

Відповідно до ст. 115 КК України, вбивство – умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині. Під біблійською постановою не вбивати мається на увазі не лише заподіяння смерті іншій людині, але й самогубство, завдання тілесних ушкоджень, аборт, побої, мордування, залишення без допомоги пораненого, жорстоке поводження з тваринами, наказ, порада, допомога у вчиненні зазначених дій та інше [2, с. 239-285]. Вказані положення знайшли розвиток в кримінально-правових нормах: переважно Розділ II «Злочини проти життя та здоров'я особи» КК України – різні види умисних вбивств (статті 115 – 118), вбивство через необережність (ст. 119), доведення до самогубства (ст. 120), погрозу вбивством (ст. 129), різні види тілесних ушкоджень (статті 121 – 125, 128), побої і мордування (ст. 126), катування (ст. 127), специфічні види тілесних ушкоджень: зараження вірусом імунodefіциту людини чи іншою невиліковною інфекційною хворобою (ст. 130), зараження венеричною хворобою (ст. 133), також окремі статті з інших розділів – посягання на життя державного чи громадського діяча, працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або війсь-

ковослужбовця, судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя, захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги, представника іноземної держави (статті 112, 348, 379, 400, 443), диверсія (ст. 113), терористичний акт (ст. 258), захоплення заручників (статті 147 і 349), розбій (ст. 187, частина третя статей 262, 308) та інші злочини, наслідками яких є заподіяння незалежно від форми вини смерті, тілесних ушкоджень або фізичних страждань.

З іншої сторони, не кожне вбивство, завдання тілесних ушкоджень чи інший примус в православ'ї є гріхом. Злочинність діяння визначається мотивом та умовами в яких відбулося. З метою стримування проявів беззаконня Церква благословляє створення правоохоронних та судових органів для попередження й розслідування злочинів, покарання та перевиховання осіб, які їх вчинили. Саме Святе Письмо закликає можновладців використовувати силу держави для обмеження зла й підтримки добра, у чому й вбачається моральний сенс існування держави (Рим. 13:3-4).

Згідно з п. 3 Розділу IX Основ соціальної концепції Української Православної Церкви, здійснений і засуджений за законом злочин передбачає справедливе покарання. Смысл його полягає у виправленні людини, яка порушила закон, а також у захисті суспільства від злочинця та припиненні його протиправної діяльності. Церква, не стаючи суддею людини, яка порушила закон, покликана мати піклування про її душу. Саме тому вона розглядає покарання не як помсту, але як засіб внутрішнього очищення людини, яка вчинила гріх [5].

Таким чином, покарання як захід примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні злочину та його види, що передбачені ст. 51 КК України (штраф; позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу; позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю; громадські роботи; виправні роботи; службові обмеження для військовослужбовців; конфіскація майна; арешт; обмеження волі; тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців; позбавлення волі на певний строк; довічне позбавлення волі) допускаються у православ'ї як вимушена необхідність.

Іншим випадком допущення в Церкві вбивства є війна. У п. 2 Розділу VIII Основ соціальної концепції Української Пра-

вославної Церкви зазначено, що визнаючи війну злом, Церква, проте, не забороняє своїм чадам брати участь у бойових діях, якщо йдеться про захист ближніх і відновлення порушеної справедливості. Тоді війна вважається хоча й небажаним, але вимушеним засобом. Православ'я за всіх часів ставилося з великою пошаною до воїнів, які ціною власного життя оберігали життя й безпеку ближніх. Багатьох воїнів Православна Церква приєднала до сонму святих, зважаючи на їхні християнські чесноти й слова Христа: «Немає більше від тієї любові, як хто душу свою покладе за друзів своїх» (Ін. 15:13) [5].

Крім цього, вбивство, завдання тілесних ушкоджень чи інший примус допускається не лише на державному, але й на особистому рівні з метою самозахисту та особливо захисту іншої людини, що вважається праведним ділом. Ці положення перекликаються із ст. 36 КК України про необхідну оборону.

Сьома заповідь: «Не чини перелюбу» говорить про заборону порушувати подружню вірність і мати незаконний, нечистий, блудний зв'язок: інтимні відносини неодружених чоловіка і жінки, шлюбна зрада, гомосексуалізм, педерастія, лесбійство, транссексуалізм, розтління дітей, онанізм, груповий секс, насильницьке розтління, проституція, сутенерство, дії пов'язані з порнографією та інше [2, с. 286-380]. В Старому Завіті міститься сувора санкція: якщо хтось буде чинити перелюб з дружиною ближнього свого, – нехай будуть віддані на смерть і перелюбник і перелюбниця (Лев. 20:10). В Новому Завіті написано, що ні блудники ... ні перелюбники, ні малакії, ні мужоложці ... Царства Божого не успадкують (1 Кор. 6:9-10). Всякий хто дивиться на жінку, жадаючи її, вже вчинив перелюб з нею в серці своєму (Матф. 5:28). ... розпусників ... участь в озері, яке горить вогнем і сіркою (Откр. 21:8). Відповідно до п. 25 Апостольських правил, якщо єпископ, або пресвітер, або диякон в блудодіянні ... буде викритий, то нехай буде позбавлений священного чину, але не буде відлученим від спілкування церковного. Бо писання говорить: [да] не помстишся двічі за одне. Також й інші причетники [4, с. 56].

Вказані положення в значній мірі втратили свою силу в сучасному суспільстві. Проте, деякі з них ще мають своє продовження в Розділах IV «Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи» та XII «Злочини проти громадського порядку та моральності» КК України: статті 152 «Зґвалтування», 153 «Насильницьке задоволення статевої пристрасті

неприродним способом», 154 «Примушування до вступу в статевий зв'язок», 155 «Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості», 156 «Розбещення неповнолітніх», 301 «Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів», 302 «Створення або утримання місць розпусти і звідництва», 303 «Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією».

Восьма заповідь «Не кради» забороняє присвоювати собі будь-яким чином те, що належить іншим. Згідно з п. 1 ст. 185 КК України, крадіжка – це таємне викрадення чужого майна, проте в церковному розумінні до гріхів проти цієї заповіді відносяться ще й грабіж, kleптоманія, зберігання або скупка краденого, приховування злодія, присвоєння, знищення чужого майна, спекуляція дефіцитними товарами, гробокопательство, хабарництво, підробка грошей, речей, ухилення від сплати податків, професійне жебрацтво, марнотрацтво, скупість та інше [2, с. 381-421].

Неприпустимість такого гріха повторюється у Священному Писанні багато разів. Характерні для Старого Завіту суворі санкції – ... всякий хто краде, буде знищений, ... (Захарія 5:3). Не кривди ближнього твого і не грабуй. Плата найманцеві не повинна залишатися в тебе до ранку (Левит 16:13). В Новому Завіті акцент перенесено на виправлення злодія – Хто крав, більше не кради, а краще трудися, роблячи своїми руками корисне ... (Ефесян 4:28). Щоб ви ні в чому не поводитися із братом своїм протизаконно і користолюбно; тому що Господь – месник за це все... (1-е Фесалонікійцям 4:6). ... ні злодії, ні лихварі, ... Царства Божого не успадкують (1 Кор. 6:10). Відповідно до п. 25 Апостольських правил, якщо єпископ, або пресвітер, або диякон в ... татбї (крадіжці, розбої, шахрайстві) буде викритий, то нехай буде позбавлений священного чину, але не буде відлученим від спілкування церковного. Бо писання говорить: [да] не помстишся двічі за одне. Також й інші причетники [4, с. 56].

Зазначене вище отримало розвиток у КК України: Розділ VI «Злочини проти власності» (наприклад, статті 185 «Крадіжка», 186 «Грабіж», 191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем», 193 «Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї», 198 «Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шля-

хом» тощо); Розділ VII «Злочини у сфері господарської діяльності» (статті 204. «Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів», 205 «Фіктивне підприємництво», 209 «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом», 224 «Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів», 233 «Незаконна приватизація державного, комунального майна» і т.п.); Розділ VIII «Злочини проти довкілля» (статті 239-1 «Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель», 239-2 «Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах», 246 «Незаконна порубка лісу», 247 «Порушення законодавства про захист рослин», 248 «Незаконне полювання»), а також норми з інших розділів.

Дев'ята заповідь «Не свідчи неправдиво на свого ближнього» закликає любити правду і не говорити неправди про іншого, ні на кого не зводити наклеп, чи ображати. До гріхів проти цієї заповіді відносять: неправдиві свідчення, виправдання в суді винного за отримання хабара, розпалення ворожнечі між іншими, розповсюдження слухів про когось, засудження ближнього, підозрілість по відношенні до людей, образа, насмішки, недобррозичливе, грубе поводження з людьми, обман, невиконання обіцянки, пустослів'я та інше [2, с. 422-486].

В Старому Завіті зазначено, що не буде жити в домі мого той, хто діє підступно. Не залишиться перед очима моїми той, хто говорить неправду (Пс. 100:7). Лжесвідок не залишиться непокараним, і хто говорить неправду, не врятується (Притч. 19:5). В Новому Завіті написано: Ваш батько диявол; і ви хочете виконувати похоті батька вашого. Він був людиновбивцею споконвіку і не стоїть в істині, бо немає в ньому істини. Коли говорить він неправду, від себе говорить, бо він брехун і батько неправди (Ин. 8:44). Кажу ж вам, що за всяке пусте слово, яке скажуть люди, дадуть вони відповідь в день судний: бо за словами своїми будеш виправданий і за словами своїми будеш засуджений (Матфея 12:36-37). Тому, відкинувши неправду, говоріть правду кожен ближньому своєму, бо ми члени один одному (Ефесян 4:25). ... всіляка неправда не від істини (1Ин. 2:21). ... всіх брехунів участь в озері, яке горить вогнем і сіркою (Откр. 21:8).

В багатьох випадках вказані дії можуть бути кваліфіковані за статтями 148 «Підміна дитини», 151 «Незаконне поміщення в психіатричний заклад», 158 «Фальсифікація виборчих до-

кументів, документів референдуму чи фальсифікація підсумків голосування, надання неправдивих відомостей до органів Державного реєстру виборців чи фальсифікація відомостей Державного реєстру виборців», 173 «Грубе порушення угоди про працю», 223-1 «Підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів», 259 «Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності», 290 «Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу», 358 «Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів», 366 «Службове підроблення», 372 «Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності», 375 «Постановлення суддею (судьями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови», 383 «Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину», 384 «Завідомо неправдиве показання», 385 «Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків», 386 «Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку», 387 «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування», 409 «Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом» КК України.

Проте, не кожен обман є гріхом в Церкві або протиправним, аморальним діянням в світській державі. Відповідно до правила 97 Номоканона, якщо обмане і да спасе душу, то гріха немає [6]. Тут мається обман для спасіння себе і свого ближнього, наприклад, щоб врятувати життя, зберегти честь невинної людини, утримати іншого від тяжкого гріха та інше. Продовженням цього положення можна вважати норми статей 39 «Крайня необхідність» 41 «Виконання наказу або розпорядження», 42 «Діяння, пов'язане з ризиком», 43 «Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації» КК України.

Десята заповідь «Не бажай дружини ближнього твого, не жадай дому ближнього твого, ні поля його, ні раба його, ні рабині його, ні вола його, ні осла його, ні всякого скоту його, ні всього, що є у ближнього твого» забороняє будь-які недобрі побажання і думки відносно них. Вказане не могло отримати і не

отримало свого розвитку в нормах кримінального законодавства, однак має кримінологічне значення.

Подальше дослідження співвідношення православних джерел та кримінального законодавства приводить до наступного висновку: якщо в Десяти заповідях визначення гріхів має відносно самостійне значення, то в одній нормі КК України може міститися сукупність вказаних гріхів. Наприклад, одночасна відповідальність за порушення заповідей:

1) «Не кради» і «Не свідчи неправдиво на свого ближнього» може настати за статтями 190 «Шахрайство», 192 «Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою», 199 «Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного збору чи голографічних захисних елементів», 200 «Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення», 205 «Фіктивне підприємництво», 216 «Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок», 222 «Шахрайство з фінансовими ресурсами», 224 «Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів», 233 «Незаконна приватизація державного, комунального майна», 262 «Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем», 318 «Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів», 357 «Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження» тощо;

2) «Не вбивай» і «Не кради» – статті 186 «Грабіж», 187 «Розбій», 277 «Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів», 278 «Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна», 294 «Масові заворушення», 446 «Піратство» КК України і тому подібне;

3) «Не вбивай» і «Не чини перелюбу» – стаття 303 «Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією» КК України;

4) «Не чини перелюбу» і «Не кради» – стаття 301 «Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів» КК України;

5) «Не чини перелюбу» і «Не свідчи неправдиво на свого ближнього» – статті 154 «Примушування до вступу в статевий зв'язок», 303 «Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією» КК України;

6) комбінації всіх вище зазначених заповідей – стаття 296 «Хуліганство» КК України.

Таким чином, із зазначеного аналізу джерел православно-го вчення можна зробити наступні висновки. По-перше, норми діючого КК України в більшій мірі закріпили заборони, визначені в Біблії. Оцінка неналежної поведінки в Священному Писанні стала основою визначення ступеня суспільної небезпеки злочинів в сучасному праві. Крім цього, винятки із загальних християнських правил знайшли продовження в кримінальному законодавстві у вигляді обставин, що виключають злочинність діяння. Засади одного із центральних таїнств – покаєння відображалися в ряді норм, що стосуються інституту звільнення від кримінальної відповідальності. По-друге, Особлива частина КК України побудована на основі родового об'єкту посягання, а Десять заповідей – виду суспільно-небезпечного діяння (об'єктивної сторони злочину), за виключенням останньої заборони (відображає суб'єктивну сторону злочину). По-третє, такі два факти, що вимоги Біблії та КК України не вчиняти неправної поведінки співпадають у значній мірі, а також неоціненний вплив Української Православної Церкви на значну частину населення країни, свідчать про велике кримінологічне значення Священних Писання і Передання в протидії злочинності та профілактики злочинів.

Список використаних джерел:

1. Библия. Книги Священного Писания Ветхого и Нового Завета. – Почаев. : Издательство «Свято-Успенская Почаевская Лавра». – 2008. – 1376 с.

2. Священник Алексей Морозов. Исповедаю грех, батюшка. – 9-е изд., испр. и доп. – М., СПб. : ООО «СМИРЕНИЕ» – 576 с.

3. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] / прийнятий Верховною Радою України 05 квітня 2001 р. № 2341-III. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

4. Правила святых Апостолов и святых Отец, Святых Поместных Соборов, Святых Вселенских Соборов с толкованиями. В 3-х книгах. Том 1. Правила святых апостол и святых отец. – Москва. : Издательство Московского Общества любителей духовного просвещения.,1876. – 822 с.

5. Основи соціальної концепції Української Православної Церкви [Електронний ресурс] / ухвалені Собором Української Православної Церкви. – Режим доступу : <http://orthodox.org.ua/page/sots%D1%96alna-kontsepts%D1%96ya>.

6. Номоканон [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.agioskanon.ru/nomokanon/#97>.

Проанализированы Священные Писания и Предания в качестве определяющих при выделении общественно опасных деяний. На основе шести заповедей, касающихся отношений людей между собой, других положений Библии и учения святых рассмотрено происхождение преступления.

Ключевые слова: источники православной религии, Десять Заповедей, общественно-опасное деяние.

The Holy Scripture and Tradition as determining socially dangerous acts are analysed. Based on the six commandments concerning relations between people, other provisions of the Bible and the saints' teachings the origin of a crime is considered.

Key words: sources of the orthodox religion, the Ten Commandments, socially dangerous act.

Стаття надійшла до редакції 18.02.2014
